

KETTŐS ÁLLAMPOLGÁRSÁG, ÉS AMI MÖGÖTTE VAN HANDOUT

1. „Út a kettős állampolgárságig”

- 1949. XX. törvény az Alkotmányról: „6.§ (3) Magyar Köztársaság felelősséget érez a határain kívül élő magyarok sorsáért, és előmozdítja a Magyarországgal való kapcsolatuk ápolását”
- 2001. évi LXII. törvény a szomszédos államokban élő magyarokról
- 2004-es magyarországi népszavazás a kettős állampolgárságról
- 2010. augusztus: 1993. évi LV törvény módosítása, mely lehetővé tette, hogy a határon túli magyarok kedvezményes honosítási eljárás keretében állampolgárságot szerezzenek
 - +1 Alaptörvény D. cikke: „Magyarország [...] felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért”

2. Nemzetközi modellek a határokon kívül élő állampolgárok választójogának biztosítására

- a. Felsőházi tagság modellje
- b. Virtuális jelenlét modellje
- c. Virtuális helyben lakás modellje
- d. Hazai lakóhelyhez kötöttség

Ország	Miként rendelkezik választójoggal a külföldön élő állampolgár?	Melyik modellt alkalmazza az adott állam?
Ausztria	A külföldön élő osztrák állampolgárnak 10 évente meg kell újítania a jelentkezését valamely település választói névjegyzékébe. Ez alapján mind a szövetségi, mind a tartományi választásokon voksolhat.	Virtuális helyben lakás modellje
Egyesült Királyság	A külföldön élő brit állampolgár azon választókerület jelöltjeire szavazhat, ahol az elmúlt 15 évben nyilvántartásba vették.	Virtuális helyben lakás modellje
Franciaország	A külföldön élő francia állampolgárok 4-12 szenátort választanak csak a felsőházba, közvetett választással.	Felsőházi tagság modellje
Horvátország	A külföldön élő horvát állampolgárok a 10 választókerületből az egyiket képezik, így a 140 fős parlamentbe 14 képviselőt delegálnak. Az elnökválasztáson korlátozás nélkül részt vehetnek.	Virtuális jelenlét modellje
Írország	A kétkamarás parlament felsőházába választhatnak tagot a külföldön élő írek.	Felsőházi tagság modellje

Lengyelország	A külföldi lengyelek a listás parlamenti választáson és az elnökválasztáson szabadon, korlátozás nélkül szavazhatnak.	Virtuális jelenlét modellje
Moldova	A külföldi állampolgárok a listás választáson korlátlanul szavazhatnak az általuk választott szavazókörben a törvényhozási és az elnökválasztásokon.	Virtuális helyben lakás modellje
Olaszország	A külföldön élő olasz állampolgárok 12 képviselőt és 6 szenátort választhatnak a kétkamarás parlamentbe.	Virtuális jelenlét modellje
Portugália	A listás parlamenti választásokon a külföldön élő portugálok összesen négy képviselőt küldenek az egykamarás parlamentbe.	Virtuális jelenlét modellje
Románia	A külföldön élő román állampolgárok 4 képviselőt és 2 szenátort választhatnak a törvényhozásba. Az elnökválasztáson is részt vehetnek.	Virtuális jelenlét modellje
Szerbia	Azon külföldön élő szerb állampolgárok, akik, vagy akiknek valamely szülője korábban Szerbia területén élt, a korábbi vagy a szülő korábbi lakóhelyén bejelentkezhetnek a választói névjegyzékbe.	Virtuális helyben lakás modellje
Szlovákia	Szlovákiai lakóhellyel nem rendelkező szlovákok, akik szlovák útlevéllel rendelkeznek és beszélik a szlovák nyelvet a pozsonyi választókerület nyilvántartásába vetethetik fel magukat és szavazhatnak.	Virtuális jelenlét modellje
Szlovénia	A külföldön élő szlovén állampolgárok a saját utolsó, vagy valamely szülő utolsó lakóhelyén, ennek hiányában az általuk választott település körzetében választók.	Virtuális helyben lakás modellje
Ukrajna	A külföldi ukránok hazai lakóhely esetén szavazhatnak külföldön.	Hazai lakóhelyhez kötöttség

Forrás: http://tenytar.hu/elemzes/valasztojog_hataron_tul (2012. május 11.)

3. 2011. évi CCIII. törvény az országgyűlési választásokról

„12. § (3) A magyarországi lakóhellyel nem rendelkező választópolgár egy pártlistára szavazhat.”

A törvénytörvény alapján látható, hogy a jogalkotó azt a megoldást választotta, hogy a határon túli magyar állampolgárok csak az országos listára szavazhatnak, de nincs kötelezően kiosztható mandátum.

Előadó: Jakó Nóra Ágnes
gyakornok, PhD hallgató
SZTE – ÁJTK Alkotmányjogi Tanszék

Konzulens: Prof. Dr. Trócsányi László
egyetemi tanár
SZTE – ÁJTK Alkotmányjogi Tanszék

Forrásjegyzék:

- Jakab András: Az új Alaptörvény keletkezése és gyakorlati következményei
HVG ORAC, Budapest, 2011.
- Chronowski Nóra - Drinóczi Tímea (szerk.): Európai kormányformák
rendszerana
HVG ORAC, Budapest, 2009.
- <http://www.venice.coe.int/docs/2011/CDL-AD%282011%29022-e.pdf> (2012.
május 11.)
- <http://aceproject.org/> (2012.május 11.)
- http://tenytar.hu/elemzes/valasztojog_hataron_tul (2012. május 11.)